

MITEN VOIDAAN TURVATA PERUSTAVAN KOKOUKSEN ONNISTUMINEN

(PAINOVAPAudesta)

Selostaessani huhtikuun alussa bolshevikkien suhtautumista kysymykseen siitä, pitääkö Perustava kokous kutsua koolle, kirjoitin:

„Pitää ja pikemmin. Mutta sen menestyksen ja koollekutsumisen takeena on vain työläisten, sotilaiden, talonpoikain y. m. edustajain Neuvostojen lukumäärän lisääminen ja *vallan* lujittaminen; ainoana takeena on työväenjoukkojen järjestäminen ja *aseistaminen* („Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät”. „Zhizn i Znanije” kustantamon helppohintainen kirjasto, III nidos, ss. 9 ja 29)*.

Siitä ajasta on kulunut viisi kuukautta, ja näiden sanojen paikkansapitävyys on tullut todistetuksi niillä monilla koollekutsumisen pitkityksillä ja lykkäyksillä, joihin kadetit ovat syytä, ja vihdoin kornilovilaisuus on sen todistanut erinomaisesti.

Sen johdosta, että syyskuun 12 päivänä kokoontuu Demokraattinen neuvottelukokous, haluaisin nyt kosketella asian toista puolta.

Sekä menshevikkien „Rabotshaja Gazeta” että „Delo Naroda” ovat ilmaisseet valittelunsa sen johdosta, miten vähän tehdään agitaation suorittamiseksi talonpoikain keskuudessa, tämän Venäjän kansan todellisen *massan*, sen todellisen enemmistön valistamiseksi. Kaikki tajuavat ja myöntävät, että talonpoikain valistamisesta riippuu Perustavan kokouksen onnistuminen, mutta työtä sen hyväksi

* Ks. Teokset, 24. osa, s. 83. *Toim.*

tehdään naurettavan vähän. Talonpoikia petkuttaa, puijaa ja säikyttelee läpeensä valheellinen ja vastavallankumouksellinen porvarillinen ja „keltainen” lehdistö, johon verrattuna menshevikkien ja eserrien lehdistö (bolshevistisesta puhumattakaan) on aivan mitättömän heikko.

Miksi asia on näin?

Juuri siksi, että hallitsevat eserrä- ja menshevikkipuolueet ovat heikkoja, epäröiviä, toimeettomia, että kieltäytyessään kaiken vallan ottamisesta Neuvostojen käsiin ne jättävät talonpoikaiston pimeyteen ja oman onnensa nojaan, luovuttavat sen kapitalistien ja *heidän* lehdistönsä, *heidän* agitaationsa „saaliiksi”.

Nimittäessään rehentelevästi vallankumoustamme suureksi, toittottaessaan oikealle ja vasemmalle isoäänisiä ja mahtipontisia korulauseita „vallankumouksellisesta demokratiasta” menshevikit ja eserrät jättävät Venäjän *todellisuudessa* mitä keskinkertaisimman, mitä pikkuporvarillisimman vallankumouksen asemaan, vallankumouksen, joka kukistettuaan tsaarin jättää kaiken muun entiselleen eikä tee mitään, ei kerrassaan mitään vakavaa valistaakseen talonpoikia poliittisesti, poistaakseen talonpoikain valistumattomuuden, tuon kansan riistäjäin ja sortajain *viimeisen* (ja vahvimman) *tukinojan*.

Nimenomaan nyt on paikallaan muistuttaa tästä. Nimenomaan nyt, Demokraattisen neuvottelukokouksen edellä, kaksi kuukautta ennen „määrättyä” (uutta lykkäystä varten määrättyä) Perustavan kokouksen koollekutsumista on paikallaan osoittaa, kuinka helppoa olisi korjata asia, kuinka paljon voitaisiin tehdä talonpoikien poliittisen valistamisen hyväksi, jos... jos meidän „vallankumouksellinen demokratiamme” lainausmerkeissä olisi todella vallankumouksellista, t.s. kykenevää toimimaan vallankumouksellisesti, ja todella demokratiaa, t.s. jos se ottaisi huomioon kansan enemmistön tahdon ja edut eikä kapitalistien vähemmistön etuja, vähemmistön, joka pitää edelleenkin valtaa käsissään (Kerenskin hallitus) ja jonka kanssa eserrät ja menshevikit haluavat kaikesta huolimatta „rakentaa luokkasovintoa”, ellei suoranaisesti, niin välillisesti, ellei vanhassa, niin uudessa muodossa.

Kapitalistit (ja heidän jäljessään, joko väärinkäsityksestä tahi piintymyksestä, monet eserrät ja menshevikit) sanovat „painovapaudeksi” sellaista asiaintilaa, kun sen-

suuri on lakkautettu ja kaikki puolueet julkaisevat vapaasti millaisia sanomalehtiä tahansa.

Todellisuudessa se ei ole painovapautta, vaan se on rikkaiden, porvariston vapautta pettää sorrettuja ja riistettyjä kansanjoukkoja.

Todellakin. Ottakaa tarkasteltavaksi vaikkapa pietarilaiset ja moskovalaiset lehdet. Te havaitsette heti, että porvarilliset lehdet, „Retsh”, „Birzhevka”, „Novoje Vremja”, „Russkoje Slovo”⁹⁰ ja niin edelleen ja niin pois päin, ovat painosmääränsä suuruuteen nähden ylivoimaisesti edellä muista (koska näitä lehtiä on hyvin monia). Mihin perustuu tämä ylivoimaisuus? Ei ollenkaan enemmistön tahtoon, sillä vaalit ovat osoittaneet, että enemmistö (ja valtava enemmistö) on kummassakin pääkaupungissa demokraattien, s. o. eserrien, menshevikkien ja bolshevikkien puolella. Näillä kolmella puolueella on $\frac{3}{4}$ — $\frac{4}{5}$ kaikista äänistä, mutta niiden julkaisemien sanomalehtien yhteinen painosmäärä jää varmasti alle neljänneksen tai jopa alle viidenneksen koko porvarillisen lehdistön (joka, kuten me nyt tiedämme ja näemme, puolusti suoranaisesti ja välillisesti kornilovilaisuutta) painosmäärästä.

Miksi asia on näin?

Kaikki tietävät sen erinomaisesti. Siksi, että sanomalehden julkaiseminen on tuottoisa ja suuri kapitalistinen liikeyritys, johon rikkaat sijoittavat monia miljoonia ruplia. Porvarillisen yhteiskunnan „painovapaus” ilmenee siinä, että *rikkaat* saavat vapaasti harjoittaa riistettyjen ja sorrettujen kansanjoukkojen, köyhälistön järjestelmällistä, herkeämätöntä, joka päivä sanomalehtien miljoonissa kappaleissa toistuvaa petkutusta, turmelua ja puijausta.

Tämä on se yksinkertainen, yleisesti tunnettu, silminnähtävä totuus, jonka kaikki havaitsevat, kaikki tajuavat, mutta josta „melkein kaikki” ovat „häveliäästi” vaiti, jonka „melkein kaikki” kiertävät arkaillen.

Herää kysymys: voidaanko tällaista huutavaa pahaa vastaan taistella ja miten?

Ennen muuta on olemassa eräs mitä yksinkertaisin, suurenmoisin ja laillisin keino, jonka osoitin „Pravdassa” jo kauan sitten, jonka mieliinpalauttaminen on erityisen paikallaan nyt, syyskuun 12 päiväksi, ja joka työläisten on aina pidettävä mielessään, sillä tuskinpa he tulevat

toimeen ilman sitä sitten, kun ovat valloittaneet poliittisen vallan*.

Tuo keino on yksityisten lehti-ilmoitusten valtionmonopoli.

Silmäilkää „Russkoje Slovoa”, „Novoje Vremjaa”, „Birzhevkaa”, „Retshii” j.n.p.— ja te näette suuren määrän yksityisten ilmoituksia, jotka tuottavat näitä lehtiä julkaiseville kapitalisteille suunnattomia tuloja, jopa perusosan heidän tuloistaan. Siten isännöivät, siten rikastuvat, *siten kaupittelevat kansalle tarkoitettua myrkkyyä* kaikki porvarilliset lehdet koko maailmassa.

Euroopassa on sanomalehtiä, joiden painosmäärät nousevat kolmannekseen kyseessäolevan kaupungin asukasluvusta (esim. 12.000 kappaletta asukasluvun ollessa 40.000) ja joita kannetaan *ilmaiseksi jokaiseen* asuntoon, ja samalla nämä lehdet tuottavat julkaisijoilleen hyviä tuloja. Sellaiset lehdet elävät ilmoituksilla, joista yksityiset henkilöt maksavat, kun taas lehtien maksuton kanto jokaiseen asuntoon takaa ilmoitusten parhaan mahdollisen leviämisen.

Herää kysymys: miksi demokraatit, jotka sanovat itseään vallankumouksellisiksi, eivät voisi toteuttaa sellaista toimenpidettä kuin yksityisten lehti-ilmoitusten julistaminen valtion monopoliksi? Kieltää painattamasta ilmoituksia missään muualla *paitsi* niissä lehdissä, joita Neuvostot julkaisevat maaseudulla ja kaupungeissa ja *Keskusneuvosto* Pietarissa koko Venäjää varten? Miksi „vallankumoukselliset” demokraatit ovat velvollisia sietämään sellaista ilmiötä kuin on pohattojen, Kornilovin kannattajien, neuvostovastaisen valheen ja parjauksen levittäjien rikastuminen yksityisten ilmoituksilla?

Tällainen toimenpide olisi ehdottomasti oikeudenmukainen teko. Se antaisi suunnatonta hyötyä niille, jotka julkaisevat yksityisten ilmoituksia, sekä koko kansalle ja erityisesti kaikkein sorretuimmalle ja valistumattomimmalle talonpoikaistolle, jolle aukenisi mahdollisuus saada *neuvostolaisia* sanomalehtiä talonpojille tarkoitettuine liitteineen mitättömän huokeasta maksusta tai jopa ilmaiseksikin.

Miksei tätä toteuteta? Vain siksi, että herrojen kapitalistien yksityisomistus ja perintöoikeus (ilmoituksista

* Ks. tätä osaa, ss. 86—87. *Toim.*

saataviin tuloihin) ovat pyhiä. Ja moisen oikeuden voivat tunnustaa „pyhäksi” ne, jotka sanovat itseään vallankumouksellisiksi demokraateiksi XX vuosisadalla, Venäjän toisen vallankumouksen aikana?!

Sanottaneen: sehän olisi painovapauden loukkaamista.

Tuo ei pidä paikkaansa. Se olisi painovapauden laajentamista ja palauttamista. Sillä painovapaus merkitsee: *kaikkien* kansalaisten kaikki mielipiteet voidaan saattaa vapaasti julkisuuteen.

Entä nyt? Nyt tämä yksinoikeus on *ainoastaan* rikkailla ja lisäksi suurilla puolueilla. Jos taas julkaistaisiin suuri-kokoisia *neuvostolaisia* sanomalehtiä, joissa kaikki ilmoitukset painatettaisiin, niin olisi täysin mahdollista turvata paljon laajemmille kansalaispiireille, sanokaamme, jokaiselle ryhmälle, joka on kerännyt tietyn määrän allekirjoituksia, tilaisuus omien mielipiteitensä ilmaisemiseen. Painovapaus tulisi *käytännössä* paljon kansanvaltaisemmaksi, se tulisi tällaisen uudistuksen jälkeen verrattomasti täydellisemmäksi.

Mutta meille sanotaan: entä mistä saadaan kirjapainot ja paperia?

Siinäpä sel!!! Niksi ei olekaan „painovapaudessa”, vaan riistäjien pyhässä omistusoikeudessa heidän anastamiinsa kirjapainoihin ja paperivarastoihin!!!

Minkä vuoksi meidän, työläisten ja talonpoikien, täytyy tunnustaa tuollainen pyhä oikeus? Missä suhteessa tuo „oikeus” väärien tietojen julkaisemiseen on parempi kuin „oikeus” maaorjien omistamiseen?

Miksi sodan aikana sallitaan ja kaikkialla suoritetaan kaikenlaisia pakko-ottoja — rakennusten ja asuntojen ja ajoneuvojen ja hevosten ja viljan ja metallien pakko-ottoja, mutta kirjapainojen ja paperivarastojen pakko-ottoa ei voida sallia?

Ei, työläisiä ja talonpoikia voidaan pettää jonkin aikaa kuvaamalla tällaiset toimenpiteet heidän silmissään epäoikeudenmukaisiksi tai vaikeasti toteutettaviksi, mutta totuus voittaa kuitenkin.

Valtiovalta Neuvostojen muodossa ottaa haltuunsa *kaikki* kirjapainot ja *kaikki* paperivarastot ja jakaa ne *oikeudenmukaisesti*: etusijalla on valtio, kansan enemmistön eduksi, köyhien enemmistön ja varsinkin talonpoikain

enemmistön eduksi, joita tilanherrat ja kapitalistit ovat vuosisatoja kiusanneet, polkeneet ja tylsistäneet.

Toisella sijalla ovat suuret puolueet, jotka ovat saaneet, sanokaamme, molemmissa pääkaupungeissa sata tahi parisataa tuhatta ääntä.

Kolmannella sijalla ovat pienemmät puolueet ja sitten mikä tahansa kansalaisryhmä, jonka jäsenmäärä on saavuttanut tietyn alarajan tai joka on kerännyt niin ja niin monta allekirjoitusta.

Tällainen paperin ja kirjapainojen jakaminen olisi oikeudenmukaista ja vallan ollessa Neuvostojen käsissä täysin vaivattomasti toteutettavissa.

Ja silloin, kahta kuukautta ennen Perustavaa kokousta, me voisimme todella auttaa talonpoikia, huolehtia siitä, että jokaiseen kylään lähetettäisiin kymmenkunta lentokirjasta (tai sanomalehden numeroa tahi erikoista liitettä), *miljoonin* kappalein jokaisen suuren puolueen toimesta.

Se juuri olisi „*vallankumouksellis-demokraattista*” valmistautumista Perustavan kokouksen vaaleihin, se juuri olisi eturivin työläisten ja sotilaiden taholta annettua apua maaseudulle, se juuri olisi valtion toimintaa kansan valistamiseksi eikä sen pimittämiseksi ja petkuttamiseksi, se juuri olisi todellista painovapautta *kaikille* eikä pohatoille, se juuri olisi irrottautumista siitä kirotusta, orjamaisesta menneisyydestä, joka pakottaa meidät sietämään sitä, että pohatat ovat anastaneet haltuunsa talonpoikaiston valistamisen ja opetuksen suuren asian.

„*Rabotshi Putj*” № 11,
syyskuun 28 (15) pnä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „*Rabotshi Putj*” lehdessä
tekstien mukaan